

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
СК СМЯ 03-7.5/24-2024
ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ
ДИСЦИПЛІН ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ У ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»**

Затверджую
Начальник ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»
А.В. Опарін
«14» 09 2024 р

СТАНДАРТ КОЛЕДЖУ

СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ У ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»

СК СМЯ 03-7.5/24-2024

Схвалено на засіданні
Педагогічної ради коледжу
«30» серпня 2024 р.
Протокол № 1

Одеса
2024

Передмова

1 **РОЗРОБЛЕНО** робочою групою Ради з якості ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»

2 **ЗАТВЕРДЖЕНО** Рішенням Педагогічної ради коледжу
«30» серпня 2024 р. Протокол № 1

Начальник коледжу

А.В. Опарін

3 **ВВОДИТЬСЯ В ДІЮ**

Наказом начальника ВСП «ФКМТ НУ «ОМА» від 17 вересня 2024 р. № 46
Дата введення 17 вересня 2024 р.

4 **ТЕРМІН ДІЇ** – до скасування або введення в дію нового **ПОЛОЖЕННЯ**

5 Періодична **ПЕРЕВІРКА** проводиться з інтервалом, що не перевищує 12 місяців

6 **ЗМІНИ ДО ПОЛОЖЕННЯ** розробляються при зміні вимог нормативних документів, на підставі яких воно було розроблено

7 **ПОГОДЖЕНО**

Заступник начальника
з навчальної роботи – уповноважений
з якості

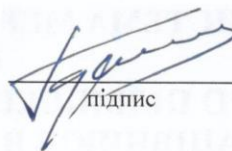

підпис

Е.Ф. Малай
ініціали, прізвище

17.09 2024 р.

Заступник начальника
з навчально-виробничої роботи

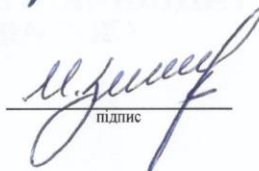

підпис

В.П. Курганский
ініціали, прізвище

17.09 2024 р.

Заступник начальника з виховної
роботи

підпис

І.В. Іцкалев
ініціали, прізвище

17.09 2024 р.

8 **ВВЕДЕНО** ЗАМІСТЬ СК СМЯ 03-7.5/24-2021

ЗМІСТ

1	Загальні положення	4
2	Цілі та завдання організації викладання навчальних дисциплін іноземними мовами в системі іншомовної освіти ВСП ФКМТ НУ «ОМА»	4
3	Порядок організації викладання навчальних дисциплін іноземними мовами	5
4	Вимоги до викладачів які викладають навчальні дисципліни англійською мовою.	7
5	Умови допуску здобувачів фахової передвищої освіти до вивчення навчальних дисциплін англійською мовою	7
6	Навчально-методичне забезпечення викладання навчальних дисциплін іноземними мовами	8
7	Формування системи стимулів та заохочення	8
8	Прикінцеві положення	9
	Додаток 1 Заява здобувача освіти	
	Додаток 2 Подання голови циклової комісії	
	Додаток 3 Рівні володіння іноземною мовою	
	Лист реєстрації змін СК СМЯ 03-7.5/24-2024	
	Лист ознайомлення персоналу підрозділу з документом СК СМЯ 03-7.5/24-2024	

1 Загальні положення

1.1 Положення про організацію викладання навчальних дисциплін іноземними мовами (далі – Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж морського транспорту Національного університету «Одеська морська академія» (далі – ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»)) регламентує порядок організації викладання навчальних дисциплін іноземними мовами (крім іноземних мов) здобувачам фахової передвищої освіти.

1.2 Дане Положення базується на:

– Законі України «Про фахову передвищу освіту» від 6 червня 2019 року №2745-VIII;

– Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти: вивчення, навчання, оцінювання;

– Наказ МОН № 898 від 25.07.2023 року «Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України»

– Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж морського транспорту Національного університету «Одеська морська академія»;

– СК СМЯ 03-7.5/01-2024 «Положення про організацію освітнього процесу у ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»»;

– СК СМЯ 03-7.5/09-2024 «Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркового освітніх компонентів».

1.3 Викладання навчальних дисциплін іноземними мовами оформляється наказом по коледжу.

1.4 Формування академічних груп для вивчення навчальних дисциплін іноземною мовою здійснюється згідно із записом курсантів (студентів).

2 Цілі та завдання організації викладання навчальних дисциплін іноземними мовами в системі іншомовної освіти у ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»

2.1 Метою організації викладання навчальних дисциплін іноземними мовами у ВСП «ФКМТ НУ «ОМА» (крім іноземних мов) є створення умов для безперервності іншомовної освіти, що забезпечить академічну та професійну мобільність здобувачів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників ВСП «ФКМТ НУ «ОМА».

2.2 Для досягнення поставленої мети визначаються такі завдання:

- Створення системного підходу до планування та здійснення освітнього процесу з викладання навчальних дисциплін іноземними мовами здобувачам фахової передвищої освіти, для підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

- Формування навчальних груп для викладання іноземними мовами за рівнем володіння відповідною іноземною мовою на основі внутрішньої сертифікації ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»»;

- Проведення тестування з навчальних дисциплін, які викладалися інозем-

ними мовами, за підтримки навчального відділу;

- Викладання іноземними мовами у рамках компетентнісного підходу з урахуванням сучасних методик викладання та навчально-методичних комплексів;

- Постійне підвищення кваліфікації викладачів, які здійснюють викладання навчальних дисциплін іноземними мовами, зокрема отримання ними мовних або професійних сертифікатів міжнародного зразка;

- Розвиток співпраці викладачів циклової комісії англійської мови з викладачами інших циклових комісій для якісного викладання іноземними мовами.

3 Порядок організації викладання навчальних дисциплін іноземними мовами

3.1 Організація процесу викладання навчальних дисциплін англійською мовою в коледжі здійснюється у відповідності до освітньо-професійних програм підготовки фахівців і повинна відповідати стандартам фахової передвищої освіти.

3.2 Англійською мовою можуть викладатися як обов'язкові, так і вибіркові навчальні дисципліни освітньо-професійних програм за умови, що усі здобувачі освіти, які вивчають відповідні дисципліни, володіють англійською мовою.

3.3 Англійською мовою може викладатися уся навчальна дисципліна, окремий її аспект (змістовий модуль, тема), виконуватися індивідуальні завдання, проводитися контрольні заходи.

3.4 Викладання навчальних дисциплін іноземними мовами здійснюють викладачі циклових комісій коледжу, за якими в навчальних планах закріплені відповідні навчальні дисципліни та котрі можуть викладати такі навчальні дисципліни іноземними мовами.

3.5 Для викладання навчальних дисциплін іноземними мовами можуть бути залучені викладачі інших закладів фахової передвищої (вищої) освіти, установ, організацій, зокрема закордонних.

3.6 Роботу з організації викладання навчальних дисциплін іноземними мовами (за умови наявності викладачів, які володіють іноземними мовами), проводять в навчальному році, який передуює року вивчення відповідних навчальних дисциплін.

3.7 Організація викладання навчальних дисциплін іноземними мовами здійснюється цикловими комісіями і передбачає:

- визначення викладачів циклової комісії, які володіють іноземними мовами на рівні, достатньому для викладання, та переліку навчальних дисциплін, які вони можуть викладати іноземними мовами;

- надання курсантам (студентам) інформації про можливість вивчення окремих навчальних дисциплін іноземними мовами;

- формування груп курсантів (студентів), для яких навчальні дисципліни викладатимуть іноземними мовами. Курсанти (студенти), які бажають вивчати такі навчальні дисципліни повинні написати заяву, взірць якої наведений в додатку 1;

- розроблення методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни, яку будуть викладати іноземною мовою, та розміщення його у Віртуальному навчальному середовищі ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»;

- підготовка головою циклової комісії подання на ім'я заступника начальника коледжу з навчальної роботи про дозвіл викладання навчальних дисциплін іноземними мовами (Додаток 2). Зазначений дозвіл надається за умови наявності не менше 15 курсантів (студентів), які бажають вивчати відповідну навчальну дисципліну іноземною мовою, та наявності з такої навчальної дисципліни методичного забезпечення відповідною іноземною мовою;

- надання до навчального відділу інформації про навчальні дисципліни та курсантів (студентів), які бажають їх вивчати іноземною мовою, для формування груп з вивчення дисциплін іноземною мовою, формування розкладу, розподілу навчального навантаження, не пізніше 31 березня року, що передує року вивченню таких навчальних дисциплін.

3.8 Якщо формування окремих груп з вивчення навчальних дисциплін іноземними мовами призводить до збільшення кількості груп чи потоків курсантів (студентів) при вивченні таких навчальних дисциплін, цикловим комісіям, які забезпечують їх викладання, донараховують навчальне навантаження.

3.9 Навчальні групи для викладання іноземними мовами обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін формуються на підставі заяв курсантів (студентів) за результатами вихідного тестування коледжу на визначення рівня володіння мовою згідно з загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (додаток 3) або з урахуванням поданого сертифікату із зазначеним рівнем володіння мовою, що виданий уповноваженим сертифікаційним органом.

3.10 Рекомендована кількість здобувачів фахової передвищої освіти у навчальних групах для викладання іноземними мовами з метою створення оптимального комунікативного середовища та якісної організації освітнього процесу – 15 осіб.

3.11 Викладання іноземними мовами нормативних і вибіркових навчальних дисциплін здійснюється за такими формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

- навчальні заняття (лабораторне, практичне, індивідуальне заняття; консультація);
- самостійна робота;
- практична підготовка.

3.12 Контрольні заходи з навчальних дисциплін, викладання яких здійснюється іноземними мовами, також проводять іноземними мовами, на підставі засобів діагностики, розроблених цикловою комісією, яка забезпечує викладання іноземними мовами.

Якщо курсант (студент), який вивчав навчальну дисципліну іноземною мовою, складає залік або екзамен з такої дисципліни перед комісією, то такий контрольний захід проводять українською мовою, а повторне вивчення такої навчальної дисципліни також проводять українською мовою.

3.13 Викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземними мовами,

преміюють відповідно до Положення про ВСП «ФКМТ НУ «ОМА».

3.14 Документальне оформлення результатів підсумкового контролю з навчальних дисциплін, які викладаються іноземними мовами, проводиться українською мовою.

4 Вимоги до викладачів які викладають навчальні дисципліни англійською мовою.

4.1 Необхідною умовою залучення викладачів для викладання навчальних дисциплін англійською мовою є володіння англійською мовою на рівні, достатньому для викладання навчальних дисциплін англійською мовою, що підтверджується хоча б однією з таких вимог (досягнень):

- кваліфікаційним документом (документом про вищу освіту, науковий ступінь), що засвідчує кваліфікацію з англійської мови;
- документом, що засвідчує володіння англійською мовою на рівні не нижче B2 відповідно до загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти;
- наявність публікації іноземною мовою у виданнях, що індексуються у провідних міжнародних науко-метричних базах Scopus, Web of Science тощо;
- участь у роботі не менше однієї міжнародної наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної в країні, що входить в Організацію економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) або Європейського Союзу;
- сертифікатом про проходження курсів англійської мови обсягом не менше 6 кредитів ЄКТС.

4.2 Додатковим підтвердженням рівня володіння викладачем англійською мовою є наявність міжнародного професійного та мовного досвіду (стажування в країні, що входить в Організацію економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) або Європейський Союз; проведення лекцій англійською для іноземних здобувачів вищої освіти у рамках програм академічного обміну).

5 Умови допуску здобувачів фахової передвищої освіти до вивчення навчальних дисциплін англійською мовою

5.1 Необхідною умовою допуску здобувачів фахової передвищої освіти до вивчення навчальних дисциплін англійською мовою є володіння англійською мовою на рівні, достатньому для вивчення навчальних дисциплін англійською мовою, що підтверджується одним із таких документів (досягнень):

- документом, що засвідчує володіння англійською мовою на рівні не нижче B1 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти;
- сертифікатом зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови з кількістю балів не менше ніж 140;
- результатом проведеного в коледжі оцінювання володіння англійською мовою з кількістю балів не менше ніж 75 за 100-бальною шкалою;
- результатом підсумкового контролю з дисципліни «Англійська мова» з кі-

лькістю балів не менше ніж 75 за 100-бальною шкалою (оцінкою не нижче ніж «добре» за національною шкалою, оцінкою «С» за шкалою ЄКТС).

6 Навчально-методичне забезпечення викладання навчальних дисциплін іноземними мовами

6.1 Навчально-методичні комплекси для забезпечення викладання обов'язкових та вибіркових дисциплін, які викладаються іноземними мовами, створюються відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти МОНУ, затверджених КМУ від 30.12.2015 №1187, та СК СМЯ 04-7.5/05-2024 «Положення про навчально-методичний комплекс забезпечення дисципліни».

6.2 Навчально-методичне забезпечення з кожної навчальної дисципліни, яка викладатиметься англійською мовою, включає:

- програму навчальної дисципліни українською та англійською мовами, яка розроблена та затверджена відповідно до нормативних документів коледжу;
- підручники та навчальні посібники, а також авторські матеріали, розроблені викладачем (конспекти лекцій, методичні вказівки та рекомендації, індивідуальні завдання, ситуаційні кейси тощо) англійською мовою.

6.3 Контрольні заходи (поточний і семестровий контроль) з навчальних дисциплін, викладання яких здійснюється англійською мовою, проводяться англійською мовою. Ліквідація академічної заборгованості з навчальної дисципліни, викладання якої здійснювалося англійською мовою, перед комісією проводиться українською мовою. Рівень знань з англійської мови не може бути підставою для зниження підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

6.4 Документальне оформлення результатів поточного та семестрового контролю з навчальних дисциплін, які викладаються англійською мовою, проводиться українською мовою.

7 Формування системи стимулів та заохочення

7.1 Коледж здійснює різні форми стимулювання та заохочення викладачі, які викладають фахові дисципліни англійською мовою, викладачів англійської мови за професійним спрямуванням та курсантів (студентів), відповідно до законодавства України, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж морського транспорту Національного університету «Одеська морська академія».

7.2 Викладачам, які викладають навчальні дисципліни іноземними мовами, у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 р. № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» за підпунктом 2 «г» п. 3 може установлюватися надбавка 10 % до посадового окладу (ставки заробітної плати) за знання та використання в

роботі іноземної мови.

7.3 Встановлення премій, надбавок; застосування повної або часткової компенсації витрат на сертифікацію (підтвердження рівня володіння мовою), проходження курсів з вивчення фахової англійської мови.

7.4 Зменшення частки організаційної роботи (доручень циклової комісії), надання пріоритету у доступі до програм академічної мобільності: встановлення внутрішніх вимог до присвоєння педагогічних категорій та звань, право на позачергову атестацію, доповнення рейтингової оцінки діяльності викладача окремим пунктом за розроблення, викладання та розміщення на дистанційній платформі курсу навчальної дисципліни, визнання результатів проходження курсів та позакредитних заходів.

7.5 Визначення джерел покриття витрат та фінансування проведення інтенсивних курсів з англійської мови для здобувачів з рівнем володіння англійською мовою нижче необхідного рівня (стандарту).

8 Прикінцеві положення

8.1 Дане Положення ухвалюється методичною радою, приймається педагогічною радою коледжу та набирає чинності з дня затвердження начальником коледжу.

8.2 Доповнення та зміни до Положення вносяться наказом (розпорядженням) начальника коледжу після ухвалення методичною та педагогічною радами.

Додаток 1

Голові циклової комісії _____
(назва циклової комісії)

П. _____
курсанта (студента) групи
_____

Заява

Прошу дозволити мені вивчати дисципліну

_____
(назва дисципліни)

_____ **МОВОЮ.**

_____
(назва мови)

Дата _____ Підпис _____

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»**

Положення про організацію викладання навчальних дисциплін
іноземними мовами у ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»

СК СМЯ 03-7.5/24-2024

Додаток 2

Заступнику начальника
з навчальної роботи
ВСП ФКМТ НУ «ОМА»

Голови циклової комісії

Подання

Прошу дозволити викладати зазначені дисципліни іноземними мовами.

Перелік навчальних дисциплін, викладання яких може відбуватись іноземною мовою	Мова викладання навчальних дисциплін	Посади, прізвища й ініціали викладачів, які можуть викладати дисципліни іноземною мовою	Чисельність груп студентів з вивчення дисциплін іноземною мовою
Осінній семестр 20 /20_ начального року			
Весняний семестр 20 /20_ начального року			

За вказаними навчальними дисциплінами розроблені та розміщені у Віртуальному навчальному середовищі ВСП ФКМТ НУ «ОМА» комплекси методичного забезпечення відповідними іноземними мовами.

Дата _____ Підпис _____

Рівні володіння іноземною мовою: глобальна шкала¹

Рівні володіння мовою		Дескриптори
Елементарний користувач	A1	Може розуміти і вживати побутові повсякденні вирази, а також будувати елементарні речення з метою задоволення конкретних потреб. Може відрекомендуватись або представити когось. Може запитувати і відповідати на запитання про деякі деталі особистого життя, про людей, про речі тощо. Може взаємодіяти на простому рівні, якщо співрозмовник говорить повільно і чітко та готовий прийти на допомогу.
	A2	Може розуміти ізольовані фрази та широко вживані вирази, необхідні для повсякденного спілкування у сферах особистого побуту, сімейного життя, здійснення покупок, місцевої географії, роботи. Може спілкуватись у простих і звичайних ситуаціях, де потрібен простий і прямий обмін інформацією на знайомі та звичні теми. Може описати простими мовними засобами вигляд свого оточення, найближче середовище і все, що пов'язане зі сферою безпосередніх потреб.
Незалежний користувач	B1	Може розуміти основний зміст чіткого нормативного мовлення на теми, близькі і часто вживані на роботі, у навчанні, під час дозвілля тощо. Може вирішити більшість проблем під час перебування у країні, мова якої вивчається. Може просто і зв'язано висловитись на знайомі теми або теми особистих інтересів. Може описати досвід, події, сподівання, мрії тощо.
	B2	Може розуміти основні ідеї тексту як на конкретну, так і на абстрактну тему, у тому числі й дискусії за фахом. Може вільно спілкуватися з носіями мови. Може чітко, детально висловитись на широке коло тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти.
Досвідчений користувач	C1	Може розуміти широкий спектр достатньо складних та об'ємних текстів і розпізнавати імпліцитне значення. Може висловлюватись швидко і спонтанно без помітних утруднень, пов'язаних із пошуком засобів вираження. Може ефективно і гнучко користуватись мовою у суспільному житті, навчанні та роботі. Може чітко, логічно, детально висловлюватись на складні теми, демонструючи свідоме володіння граматичними структурами, конекторами та зв'язними програмами висловлювання
	C2	Може розуміти без утруднень практично все, що чує або читає. Може вилучити інформацію з різних усних чи письмових джерел, узагальнити її і зробити аргументований виклад у зв'язній формі. Може висловлюватись спонтанно, дуже швидко і точно, диференціюючи найтонші відтінки смислу у доволі складних ситуаціях.

¹ Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/ Наук. ред. укр. видання д.пед.н., проф. С.Ю.Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – С. 24/273. – ISBN 966-7043-67-3.

**ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДРОЗДІЛУ З ДОКУМЕНТОМ
СК СМЯ 03-7.5/24-2024**

ПІБ	Посада	Термін ознайомлення	Підпис	Дата ознайомлення (по факту)
Столицьук О.В.	зав. ЗМК	17.09.2024		17.09.2024
Куценко Л.Ю.	методист коледжу	17.09.2024		17.09.2024
Крупов Т.В.	зав. СВВ	17.09.2024		17.09.2024
Артюх М.В.	зав СМВ	17.09.2024		17.09.2024
Байраков С.М.	зав ЕМВ	17.09.2024		17.09.2024